

Grondboor & Hamer

Tweemaandelijks tijdschrift van de Nederlandse Geologische Vereniging
Jaargang 53 (1999) nummer 5

Inhoud van dit Maarn-nummer:

- 85 Redactie: Maarn-conglomeraat - Voorwoord.
- 86 Wim Hoogendoorn: Gezocht: een gros aardkundige monumenten.
- 89 Gerard Pieter Gonggrijp: Stenen als monument.
- 94 Maarten van Vliet: Het keienveld van Maarn.
- 98 Jaap Veenfliet: Zwerfkeien en keienkloppers.
- 101 Jaap Zandstra: Noordelijke zwerfblokken in de zandgroeve te Maarn.
- 106 Jaap Zandstra: Twee tellingen van noordelijke kristallijne gidsgesteenten in de zandgroeve te Maarn.
- 109 Jaap Zandstra: Zuidelijke steenblokken voor het Stenenmonument Maarn.
- 111 Gerard Ruegg en Adri Burger: De spoorwegafgraving bij Maarn: nieuwe waarnemingen in een oude groeve.
- omsl. Peter Venema: Boekbespreking - Platenatlas noordelijke kristallijne gidsgesteenten.

Maarn-conglomeraat

Voorwoord van de redactie

Dit Maarn-nummer kwam tot stand op voorstel van enige leden die betrokken zijn bij de oprichting van een nieuw geologisch monument te Maarn. Het voorstel leek ons koren op de molen van de NGV, die zich immers inzet voor het behoud van aardkundige waarden.

Deze 'special' is bedoeld om het draagvlak voor dit project te vergroten, en tevens om zoveel mogelijk geïnteresseerden - zowel leken als kenners - informatie te bieden over de geschiedenis van de Zanderij en het 'Geologisch Park' te Maarn, de plannen voor het op te richten aardkundig monument, andere stenenmonumenten in binnen- en buitenland, de inspanningen van de provincie Utrecht voor het behoud van het aardkundig erfgoed, de geologie van de Utrechtse Heuvelrug, de zwerfstenen die te Maarn zijn gevonden en de zwerfsteenkunde in het algemeen. Hierdoor

is dit thema-nummer een bont geheel geworden: het is als het ware een conglomeraat dat Maarn als bindmiddel heeft.

Alle daartoe gevraagde deskundigen bleken meteen bereid, een steentje bij te dragen. Iedere auteur heeft op zijn eigen wijze en vanuit zijn eigen invalshoek gestalte gegeven aan zijn artikel: de ene bijv. als professioneel onderzoeker, de andere als ambtenaar of als enthousiast amateur. De schrijvers roeren nogal eens dezelfde onderwerpen aan, maar wat zou dat? Ook het fraaiste conglomeraat bevat wel steentjes van hetzelfde type.

Het siert de NGV niet, dat in haar eerder verschenen uitgaven zo weinig is gepubliceerd over de Zanderij te Maarn. En dat, terwijl deze belangrijke zandafgraving reeds anderhalve eeuw de aandacht van geologen uit binnen-

en buitenland heeft getrokken en de oprichter van de NGV, P. van der Lijn, er regelmatig naar toe fietste! Door dit nummer wordt dit gemis gecompenseerd, zij het erg laat. Het bevat de complete geschiedenis van de zandafgraving, de resultaten van een nieuw, omvangrijk zwerfsteen-onderzoek en niet eerder gepubliceerde waarnemingen over de geologische bouw van de Maarnse Berg. Het verraste ons, dat er over zo'n oude groeve zoveel nieuws te melden is.

Wij hopen dat door dit nummer niet alleen de belangstelling voor de geologie van Maarn en omgeving, maar ook die voor de zwerfsteenkunde zal toenemen. Daarom is ook een bespreking opgenomen van de onlangs verschenen 'Platenatlas van noordelijke kristallijne gidsgesteenten'. De pracht van de hierin afgebeelde stenen zal velen ertoe aanzetten, zwerfstenen te verzamelen of bestaande collecties nieuw leven in te blazen.

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de provincie Utrecht.